

Březen 2011

SAMARITÁN

SLUŽBY PRO LIDI BEZ DOMOVA

magazín

Obsah

Slovo vedoucího.....	1
Co dělají streetworkeri pro lidi bez domova v zimě.....	3
První kolo za námi - <i>projekt pracovní aktivizace</i>	5
Stéblo slámy.....	6
Sociální tým a sociální komise - <i>nový nástroj práce s uživateli pobytové služby ADS</i>	7
Kasuistiky uživatelů služby Dluhové poradenství Samaritán...9	
Recept - medový svařák.....	12

Vážení čtenáři,
zdravím vás v probíhajícím období zimy, kdy opět sledujeme zvýšený zájem o naše služby. Když se ovšem ohlédnu za minulými lety, tak si dovolím konstatovat, že se v posledních dvou letech smazávají rozdíly mezi letním a zimním obdobím. Poptávka po našich službách pro lidi bez domova je neustále s drobným zvýšením zájmu v zimě. Např. služba Azylový dům Samaritán byla v roce 2010 vyčerpána z více jak 90 % a podpořili jsme 94 uživatelů. V rámci služby Terénní program Samaritán jsme od začátku realizace individuálního projektu „Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji“, tedy za období od 1.10.2009 do 31.12.2010, podpořili v ORP Otrokovice, Zlín a Holešov 268 osob. V případě terénního programu nám navíc stále více vyvstává problém s uživateli, kteří nejsou občany České republiky. Nejčastěji se jedná o občany ze Slovenska nebo Polska. Když tak člověk na konci roku

bilancuje, tak si uvědomuje, jak ten čas letí. Zdá se mi, že je to před několika dny, kdy jsme zahájili realizaci služby Dluhové poradenství Samaritán. A nyní máme za sebou již rok poskytování služby. Jsem velmi rád, že služba prožila minimum porodních a poporodních bolístek a komplikací a že je schopna pomáhat potřebným v oblasti dluhové problematiky. Těší mě, že se pracovníci služby snaží pochopit tuto velmi složitou problematiku, k čemuž výrazně napomáhá právní konzultant. Nejvíce mě těší, že již dokážeme pomoci i se zpracováním návrhu na insolvenční – tzv. „Osobního bankrotu“. Věřím, že se nám podaří službu zafinancovat i pro letošní rok a budeme pokračovat ve stejné šíři jako v loňském roce. Navíc jsme podali projektovou žádost v rámci Švýcarsko-České spolupráce. V březnu letošního roku se dozvíme výsledek. Pokud bychom uspěli, tak jsme schopni službu zafinancovat na dva roky a zvýšit její kvalitu, především pak díky plánované aktivitě

internetového poradenství.

Když píšete tento úvodník, tak si uvědomuji, že je tomu již rok, kdy proběhla ve službě Azylový dům Samaritán inspekce kvality. Když jsem pracovníkům služby po roce od zahájení tohoto pro nás podporujícího procesu položil otázku: „Vzpomenete si, co významného se událo přesně před rokem na ADS?“, tak mi nebyl nikdo schopen odpovědět. Jsem rád, že se již na to, že u nás byla inspekce kvality, zapomnělo, že u nás nezanechala negativní odkaz. Naopak nám napomohla k tomu, abychom věděli, jak nastavit službu v souladu se standardy kvality. Během roku jsme stihli zavést všechna nápravná opatření a věřím, že to nejtěžší máme za sebou a již nebudeme muset dělat zásadní změny ve službě.

S příchodem mrazivé zimy se opět objevil problém s lidmi bez domova, kteří nejsou schopni respektovat pravidla ADS a Noclehárny Samaritán nebo nemají příjem potřebný pro úhradu poskytované služby.

Pracovníci města Otrokovice nyní intenzivně pracují na realizaci tzv. „Shromažďovací místnosti pro lidi bez domova“, kde by mohli uživatelé terénního programu přebývat v době mrazu v teple přes noc. Tato místnost bude vybavena pouze stolem, židlemi a sociálním zařízením. Uvidíme, zda toto opatření eliminuje nebezpečí podchlazení, či umrznutí. S tímto tématem se opět otevřela otázka vzniku nízkoprahového denního centra v Otrokovicích. Zahájili jsme jednání se zástupci města Otrokovice. Další měsíce ukážou, zda tato služba vznikne.

Závěrem chci všem čtenářům popřát vše nejlepší do nového roku jménem svým, ale také jménem pracovníků Samaritánu – služeb pro lidi bez domova a projektu Pracovní aktivizace a poděkovat všem, kteří s námi v roce 2010 spolupracovali za podporu našich služeb a snahu o pomoc lidem, kterým tyto služby poskytujeme.

Mgr. Tomáš Bernatík: vedoucí SSLD

Co dělají streetworkeři pro lidi bez domova v zimě?

Zima je tradičně časem, kdy se v médiích objevují články, či reportáže zaměřené na téma bezdomovectví. Lidé, kterým schází zázemí domova jsou mezi námi celoročně, proč tedy o ně společnost jeví zájem až když se ochladí? Důvodů bude asi více, ten hlavní je pravděpodobně vyvolán dramatickými zprávami o jejich umrznutí. Zájem ovšem nezbuzují samotní lidé bez domova, jako spíše tragické zprávy o nich. Postoj většinové společnosti k lidem na ulici je bohužel lhostejnost, „zavinili si to přece sami“. Naštěstí se ale najdou i ti, kteří si uvědomují, že je třeba jim pomoci, protože když pomáháme těm nejnuznějším, pomáháme sobě. Společnost nelze dělit na MY a ONI. Lidé bez domova jsou jedni z nás. Skončit na ulici je snadnější, než jsme možná ochotni si připustit. Stačí si přečíst statistiky o počtu předlužených domácností, o míře nezaměstnanosti, a musí nám být jasné, že lidí bez střechy nad

hlavou bude spíše přibývat. Lidem bez domova pomáhají organizace poskytující sociální služby, jako jsou azylové domy, denní centra nebo terénní programy. Ve Zlíně, v Otrokovicích a Holešově se této činnosti věnuje služba Terénní program Samaritán. Zřizovatelem služby je Charita sv. Anežky Otrokovice. Terénní program navazuje na Azylový dům Samaritán a nocležnu, jejichž sídlo je na Moravní ul. v Otrokovicích.

Co dělají streetworkeři (terénní pracovníci) ze Samaritánu pro lidi

bez domova v zimě?

Práce terénních pracovníků v zimě a v létě se mnoho neliší, možná jen v tom, že v zimním období chodí do terénu s horkou kávou, díky které se uživatelé služby trochu zahřejí.

Rizika spojená s životem na ulici jsou značná i v létě, v zimě se k nim samozřejmě přidává ještě riziko podchlazení.

Hlavním úkolem terénních pracovníků je poskytovat svým uživatelům informační servis, tzn. pomoci jim v orientaci v nabídce sociální pomoci poskytované státem, popř. nestátními soc. službami. Terénní pracovníci jim také pomáhají při komunikaci s úřady, lékařskými zařízeními, zaměstnavateli apod. Uživatelé mohou od terénních pracovníků získat oblečení, hygienické a zdravotnické prostředky a příležitostně také potravinovou pomoc. Dlouhodobým cílem služby je návrat uživatele k „běžnému“ způsobu života, tzn. střecha nad hlavou, zaměstnání, obnovení rodinných vazeb, apod. Ne vždy je to ale možné, práce s těmito

lidmi je obtížná a výsledky se dostávají zvolna a s vynaložením značného úsilí. Lidé bez domova se často nacházejí ve stavu rezignace, k pozitivnímu obratu jim chybí síly, tělesné, či duševní zdraví nebo prostě osobní dispozice. Vždy má ale smysl s nimi komunikovat a nabízet jim pomoc. Sami jsou rádi už jen proto, že se o ně někdo zajímá. Dokážou být vděční, a mají radost s pokroků, ke kterým jim pomáháme.

Lidem bez domova má smysl pomáhat!

Mgr. Vlastimil Paciorek, TPS

První kolo za námi

Koordinátor projektu „Pracovní aktivizace“ – Mgr. Aleš Jaroš
V zářijovém čísle jsme vás informovali o zahájení nového projektu Charity sv. Anežky - projektu „Pracovní aktivizace“. Čas plynul jako voda a s novým rokem začíná i další etapa tohoto projektu. Jak tedy dopadla etapa první? Jak si vedli naši účastníci?

Myslím, že můžeme říci, že velmi dobře. Prvotní obava se rozplynula jako pára nad hrncem.

A účastníci se projevovali jako spolehliví a motivovaní studenti, s vůlí ke změně své nepříznivé pracovní situace. Postupem času byla vidět nejen narůstající zkušenost a znalost, ale i zvýšení sebevědomí a jistoty. Vše bylo okořeněno humorem jednotlivých účastníků, a tak byl často vidět úsměv a pozitivní nálada ve skupině.

•Nepotvrdila se naše obava z motivačního programu jako něčeho, co bude účastníky nudit a obtěžovat. Naopak se k němu vraceli po celou dobu kurzu jako k „rodinnému pokladu“. To, co se

stalo „achillovou patou“ prvního běhu, byla rekvalifikace údržby zeleně. Nejvíce nás i účastníky trápilo počasí a tak nebylo možné využít plně potenciálu tohoto kurzu. Plného využití se však dostalo kreativní dílně, kde při čištění vlny trošku připomínající „drhání peří“ bylo možné získat řadu informací o dění v projektu, o lidech i příbězích každého z nich. Výsledkem dílny pak bylo obdarování seniorů originálním betlémem z vlny. Po celou dobu projektu účastníci hojně využívali klubových setkání, kde měli možnost se seznámit se zajímavými tématy i lidmi, kteří je vedli. Třešničkou na dortu pak bylo závěrečné setkání s chlebičky, cukrovím, zážitky a závěrečným dárkem pro každého účastníka. Za celý projektový tým přejeme našim absolventům hodně zdaru při zisku pracovního místa a přejeme si, aby i noví účastníci byli stejně aktivní, motivovaní jako ti předchozí.

Mgr. Aleš Jaroš, Pracovní aktivizace

Stéblo slámy

Pastýři se vraceli z Betléma, kde se poklonili Ježíškovi narozenému v chlévě. Nesli mu náruče darů a teď se vraceli s prázdnýma rukama.

Kromě jednoho z nich, mladičkého pastýře, téměř ještě chlapce. Ten si z betlémského chléva přece jen něco odnesl. Celou cestu tu věc pevně svíral v dlani. Ostatní by si toho ani nevšimli, kdyby se kdosi nezeptal: "Co to máš v ruce?"

"Stéblo slámy," odpověděl mladík. "Vzal jsem si ho z jesliček, ve kterých leželo to dítě." "Stéblo slámy," usklíbalí se ostatní.

"Takové smetí! Zahod' to!" Mladý pastýř rozhodně zavrtěl hlavou. "Kdepak," namítl, „já si ho schovám. Pro mě je to znamení,

připomíná mi malého Ježíška. Pokaždé, když ho vezmu do ruky, vzpomenu si na něj i na to, co o něm řekli andělé."

Druhý den si pastýři mladíka znovu začali dobírat: "Co jsi udělal s tím stéblem?" Mladík jim ho ukázal. "Pořád ho nosím u sebe." "Zahod' to, k ničemu ti není." "Ne. Má velkou cenu. Ležel na ní Boží Syn." "A co má být? Důležitý je přece Boží Syn, a ne kus slámy."

„Mýlíte se. Velkou cenu má i ta sláma. Na čem jiném by ležel, když je tak chudý? Boží Syn potřeboval trochu slámy. To mě poučilo, že Bůh potřebuje i obyčejné lidi a věci. Potřebuje nás, kteří nemáme velkou cenu, kteří toho moc nevíme." Stéblo jako by mělo pro toho pastýře čím dál větší význam. Na pastvě ho často držel v ruce, vzpomínal na slova andělů a byl šťastný, že má Bůh tolik rád lidi, že se stal stejně malým jako oni.

Pak mu však jeden z jeho druhů vytrhl stéblo z ruky a rozhořčeně vykřikl: "Dej už s tím zatraceným stéblem pokoj! Bolí nás z těch

hloupostí hlava!" Stéblo vztekle zmačkal a zahodil.

Mladík klidně vstal, zvedl stéblo ze země a opatrně narovnal.

"Vidíš, zůstalo stejné jako předtím. Pořád je to stéblo slámy. Ani tvůj vztek s ním nic nezmožil.

Jistě, zničit stéblo slámy je snadné.

Ale přemýšlel jsi už někdy o tom, proč nám Bůh seslal malé dítě, když potřebujeme silného zachránce a vojevůdce? Jednou vyroste, bude z něho muž a nic ho neporazí. I přes lidskou zlobu zůstane tím, čím je - Spasitelem, kterého nám seslal Bůh." Mladý pastýř se usmál a se zářícím pohledem pokračoval: "Boží láska se totiž nedá zničit a zahodit.

I když se zdá křehká a slabá jako stéblo slámy."

*Převzato s knihy - Proč Ježíš přišel jako dítě
(Bruno Ferrero)*

Sociální tým a sociální komise nový nástroj práce s uživateli pobytové služby ADS

Uživatelé v Azylovém domě Samaritán, stejně jako v jiných zařízeních podobného typu, dodržují určitá pravidla a v koop-

eraci se sociálním pracovníkem usilují o pozitivní změnu ve své sociální situaci a životě. Klíčoví pracovníci spolu s ostatními

kolegy pravidelně hodnotí přístup každého uživatele, jeho aktivitu a fungování v zařízení.

Pro tyto potřeby vznikl Sociální tým a Sociální komise.

Sociální tým je instituce složená z vedoucího služby (vytváří metodiku služby), zástupce vedoucího, sociálních a klíčových pracovníků (jsou garanty sociální práce), vedoucího pracovně-resocializačního programu (těžištěm práce je Kreativní dílna na zpracování ovčí vlny), sociálně-terapeutického pracovníka (vytváří zájmové a volnočasové aktivity), rozvojového pracovníka (věnuje se vzdělávacím aktivitám pro uživatele) a pracovníka z řad sociálních asistentů (má na starosti dohled nad dodržováním Domácího řádu a běžný chod zařízení). Tito se scházejí vždy jedenkrát měsíčně a vzájemně si sdělují své poznatky o uživatelských službách z hlediska vlastních zkušeností s nimi v závislosti na

své pracovní pozici. Cílem je získání co nejvíce komplexního pohledu na každého uživatele, jeho projevy a možnosti dalšího vývoje. Součástí setkání jsou také výstupy v podobě individuálního zhodnocení každého jednotlivce, zda dodržuje Domácí řád zařízení a plní své cíle v rámci individuálního plánování.

Na sociální tým plynule navazuje Sociální komise, která výstupy ze Sociálního týmu sděluje uživateli služby při osobnímu setkání na půdě ADS, k němuž taktéž dochází každý měsíc. Setkání je přítomen uživatel, jeho klíčový pracovník, vedoucí a zástupce vedoucího služby. Zde je vytvořen prostor pro vzájemnou komunikaci, diskusi, sdělení pohledu zařízení na uživatele, ale také prostor pro vyjádření uživatele. Dochází k pochvalě i upozornění v případech, kdy je potřeba učinit nápravu současného stavu v jakékoliv oblasti. Důležitou informací poté je, zda uživateli bude prodloužena smlouva o poskytování sociální služby či nikoliv.

Uživatelé Azylového domu Samaritán si na existenci Sociálního týmu a Sociální komise zvykli a věříme, že je pro ně přínosem, cennou a potřebnou reflexí, jelikož dostávají konkrétní odezvu na své fungování v zařízení, která jim může být povzbuzením i motivací ke změně.

Bc. Kamila Mošťková, soc. pracovníce ADS

Kasuistiky uživatelů služby Dluhové poradenství Samaritán

Dluhy slečny Bílé

Slečna Bílá žila sama v pronajatém bytě. Měla práci, která byla na její poměry celkem slušně placená. A tak se rozhodla si vzít hotovostní úvěr u mimo-bankovní společnosti, aby si mohla pořídit věci, po kterých toužila a jet na vysněnou letní dovolenou. Avšak asi po třech měsících po uzavření půjčky byl slečně Bílé z důvodů finanční krize snížen její pracovní úvazek na polovinu a tím došlo k poklesu jejího platu. Slečna Bílá nebyla schopna z nové výše platu pokrýt ani své základní náklady na živobytí, zejména náklady na bydlení, natož splácet svou půjčku. Z těchto důvodů se musela vystěhovat z pronajatého bytu a začala přespávat u svých kamarádů a známých, kterým občas přispěla nějakou malou částkou na bydlení. Slečna Bílá přestala splácet svoji půjčku, která jí začala narůstat o úroky z prodloužení za neuhrazené splátky. Navíc

přestala platit mobilní paušál za svůj mobilní telefon. Tento stav trval po dobu 10 měsíců až do doby, kdy mimo-bankovní společnost pohrozila předáním celé záležitosti rozhodčímu soudu a dluh na mobilním paušálu se vyšplhal na částku cca. 10 000 Kč. V té chvíli si slečna Bílá ze strachu půjčila 15 000 Kč od fyzické osoby a to s měsíčním úrokem 10 %. Těchto 15 000,- Kč použila na umoření neuhrazených splátek na půjčce. Avšak poté tuto půjčku zase nesplácela, navíc měla nový dluh, který jí rapidně narůstal o měsíční úroky. V tu dobu slečna Bílá zkontaktovala naši službu s žádostí o pomoc při řešení její tíživé životní situace. S klientkou jsme provedli analýzu její finanční situace. Učinili jsme úspěšná opatření na jejich nákladech především v položkách cigaret a osobních výdajů. Tím jsme získali částku 1200 Kč měsíčně, kterou mohla rozdělit mezi své věřitele. Poté jsme se telefonicky spojili se zákaznickým centrem mobilní společnosti. Zde nám

bylo sděleno, že dluh již není v jejich vlastnictví a byl předán vymahačské společnosti. Sepsali jsme tedy dopis pro vymahačskou společnost, ve kterém jsme vylíčili tíživou životní situaci slečny Bílé a nabídli společnosti měsíční splátku dluhu ve výši 300 Kč s tím, že ihned co se její finanční situace zlepší, svou splátku navýší o reálně možnou částku. Se slečnou Bílou jsme se dohodli, že danou splátku bude pravidelně platit i přes případný nesouhlas ze strany společnosti, aby tak byl její dluh alespoň částečně umořován. Dále pak jsme sepsali obdobný dopis pro mimo-bankovní společnost, u které si slečna Bílá půjčila. Této společnosti jsme navrhli týdenní splátku 200 Kč. Zároveň jsme se s danou společností spojili telefonicky a dohodli jsme pravidelné termíny a místo setkávání, na kterém bude klientka svou týdenní splátku předávat zaměstnanci společnosti. Slečně Bílé jsme poskytli doprovod a asistenci při osobní schůzce s fyzickou osobou, od které si půjčila peníze. Podařilo se nám

dojednat měsíční splátku ve výši 100 Kč a to do doby než se finanční situace slečny Bílé zlepší. Avšak slečna Bílá musela přislíbit fyzické osobě, že prodá svůj veškerý cenný majetek, který představoval její notebook a utržené peníze předá jako splátku svého dluhu. V současné době slečna Bílá pravidelně platí veškeré své takto nastavené splátky, a snaží se naleznout lépe placené zaměstnání či druhou práci na částečný úvazek.

Dluhy pana Modrého

Pan Modrý kontaktoval naši službu s problémem dvou exekucí, které byly vyhlášeny na jeho osobu za neuhrazené pokuty za „černé“ jízdy v MHD. Pan Modrý je dlouhodobě nezaměstnaný a jeho jediným příjmem je dávka hmotné nouze ve výši 1000 Kč měsíčně. Pan Modrý je ženatý a žije se svou ženou a třemi dětmi v pronájmu v městském bytě. Jeho žena je v současné době na mateřské dovolené a pobírá finanční podporu v mateřství a přídatky na děti, což dohroma-

dy činní částku přibližně 11 000 Kč. S panem Modrým a jeho ženou jsme provedli finanční analýzu a analýzu nákladů jejich domácnosti. Poté jsme společně sestavili nový, úsporný měsíční rozpočet jejich domácnosti. Díky čemuž jsme provedenými škrty, především v položkách cigaret, osobních výdajů a drogerie, získali částku 1000 Kč, kterou bude moci pan Modrý použít jako splátku na své exekuce. Následně jsme s panem Modrým sepsali informační dopis pro jeho exekutora, ve kterém jsme ho informovali o tíživé finanční a sociální situaci pana Modrého a nabídli mu měsíční splátku 1000 Kč na obě exekuce, s tím, že jakmile se finanční situace pana Modrého zlepší, je připraven svou měsíční splátku navýšit o co nejvyšší reálně únosnou částku v rámci rozpočtu jeho domácnosti. Zároveň jsme také v dopise exekutora informovali o tom, že v případě, že pro něj tato varianta nebude přijatelná, je pan Modry připraven podat návrh na zastavení exekuce z důvodu nemajet-

nosti ve smyslu ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ a to v případě obou exekucí.

V současné době pan Modrý pravidelně splácí své exekuce, takto nastavenou platbou a snaží se naleznout nové zaměstnání, které by mu poskytlo finanční příjem pro efektivnější umoření jeho dluhů.

Mgr. Ondřej Prchlik, DPS

Medový svařák

Vážení čtenáři, lidové pranostiky „březen za kamna vlezem“ a následně „duben, ještě tam budem“ nás vybízí, abychom se nenechali ošálit zubatým zimním sluníčkem, a raději se uklidili někam na teplé místo a přečkali tam až do května.

Protože se ale dneska všude šetří, tepla je málo, a tak nám hrozí, že do jara nevydržíme. Jediná možnost jak přežít, je zahřívát se alespoň vnitřně. Protože mi na vás záleží, uvádím zde k vaší záchraně jeden vhodný receptíček.

Suroviny

- * 2 pomeranče
- * 500 ml vody
- * 5 hřebíčků
- * 2 badyány
- * kousek celé skořice
- * 8 lžic medu
- * 700 ml červeného vína

Postup přípravy

Pomeranče oloupeme a nakrájíme je na plátky. Dáme je do vody, přidáme koření, přivedeme k varu

a odstavíme. Pak ve směsi rozmícháme med a necháme stát asi 20 minut. Potom smícháme s vínem, opět přivedeme k varu, předcedíme, abychom nepili kousky koření.

Podáváme horké, (jináč by to bylo úplně na nic).

37 minut

Mgr. Vlastimil Paciorek, TPS

*Krásné prožítí pozdní zimy
a radostný příchod jara
vám přeji zaměstnanci Samaritánu*

Charita sv. Anežky
Otrokovice

SAMARITÁN
SLUŽBY PRO LIDI BEZ DOMOVA

 Charita
Česká republika

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

